

er en Theori, som man burde opstille, og som der heller ikke, efter hvad der er foretaget fra Landstingets Side, er Tøie til at antage, at Landstinget deler. Det kan jo være, at ubetydelige Pengesummer kunne knytte sig til store Lovovertrædelser. Det kunde — for at gaae til Yderlighed — være, at denne Sums Anvendelse indeholdt en formelig Haan mod den lovgivende Magt. Skulde man nu kunne opstille det som en Theori, at naar den Vedkommende blot som en Slags Mulct betalte Beløbet, var Ansvarret fuldstændigt dækket? Nei, det er aabenbart ikke Tilfældet. Der maa kunne gjøres Ansvar gjældende for selve den Handling, der er begaaet, og som blandt andre Følger har medført, at Regnskabet ikke var kommet i Orden. Hvorvidt det under nogen Omstændighed kunde reduceres, til, at der paalagdes Noget alene, at udrede et Pengebeløb, det er der i nærværende Sag vist ingen Grund til at gaae ind paa, og det skal jeg derfor ikke tale om. Naar jeg for mit Vedkommende, efter hvad der er foregaaet, agter at stemme for Udvalgets Forslag, og altsaa ikke kan tiltræde Ministerens Endringsforslag, vil jeg dog endnu med et Par Ord sige, hvorledes jeg forstaaer Sagen. Jeg antager det for afgjort, at der findes en Uorden Sted, med Hensyn til Regnskabsaflæggelsen, som forhindrer, at man nu kan erklære, at Regnskabet er i Orden. Men jeg kan paa ingen Maade indbrømme, at naar der af Thinget besluttet, at en Post ikke kan passere, skulde det derved være udtalt som Thingsets ufravigelige Mening, at opfordre det andet Thing til at gjøre Ansvar gjældende. Der er to forskjellige Tilfælde, i hvilke man er tvungen til at stemme: „kan ikke passere“. Det første angaaer, som Ministeren antydede, det Tilfælde, at der var steet Noget, som maatte gjøre det til Pligt for den Afdeling af Rigsdagen, der har dette Prærogativ, at gjøre Ansvar gjældende. Men det andet Tilfælde, som ligesaa vel kan indtræde, er det, hvor der er Noget, som er i Uorden, og som ikke paa dette Stadium kan bringes i Orden; thi det maa erindres, at en virkelig Bemyndigelse erhverves der ikke for en Pengenudgift ved Beslutning angaaende Statsrevisionens Beretning. Det maa nemlig erindres, at det ikke er den lovgivende Magt, der tager

disse Beslutninger, men alene Rigsdagens to Afdelinger. Hvor en Lov skal ændres, eller der skal tilveiebringes en Lovbeslutning om en Sums Afholdelse, maa Formen være en anden. Man maa da gaae den sædvanlige Vej ved et Lovforslag, der enten er forelagt af Kronen, eller hvortil Initiativet er taget af et af Thingene, og som kan faae samtlige Faktorens Billigelse. Jeg skal indbrømme, at den høitærede Minister, noget kan være foranlediget til at tvivle om, hvorledes dette Forhold opfattes fra Landstingets Side ved de Afstemninger, der tidligere have fundet Sted angaaende Tillægsbevillinger. Jeg skal dog bemærke, uden at jeg derfor vil forsvare disse Afstemninger, hvori jeg ikke har taget Deel, at der, saavidt mig bekjendt, ikke er vedtaget Noget, der skulde staae i Strid med, at Ministeren søgte særlig Lovbilligelse af en Udgiftspost som denne, derved at Landstinget, saalænge Sagen ikke var tilbørlig undersøgt af Statsrevisionen, og saalænge det kunde staae tvivlsomt, om ikke afskillige af de Beløb, som fandtes paa Tillægsbevillingen, kunde komme til at passere som Regnskabsposter, har vægret sig ved at gaae ind paa en Drøftelse af et saadant Lovforslag. Jeg forsvarer ikke, at man ikke gif ind paa at udsønde Beløbene og see, om der ikke var nogle, der strax kunde være gjorte til Gjenstand for lovlig Bevilling; men det, at man har forkastet en saadan Lov, siger ikke, at naar Sagen var bleven bragt paa det Klare og der viste sig at være Beløb, for hvilke der ikke kunde finde Afgjørelse Sted paa den sædvanlige Maade ved Afgjørelsen af Statsregnskabet, Thinget da ikke vilde gaae ind paa Loven. I ethvert Fald vil jeg for mit Vedkommende erklære, at jeg ikke har tilfattet noget saa Høit som en Indemnitetsbill. Det er ikke blot det fremmede Ord, der virker afstrækkende paa mig, men der er jo de almindelige Former, der saa ofte ere fulgte, saa at man ikke behøver at søge nye. Hvorledes man ved Lov kan faae en Pengesbevilling, vedtaget, see vi jo hver Dag. Betydningen af, at en Post ikke kan passere, er den, at Sagen ikke kan afgjøres som Regnskabsforretning. Hvad deraf kan følge, er et andet Spørgsmaal. Der kan være to Følger, begge lige naturlige; den ene er den, at det kan være Tilfældet, at Ansvar